

เรียนไทยได้จีน : นิทานสุภาษิตจีน (321) 成语故事 (三二一)

วันที่ 16 มิถุนายน 2567 - 15:39 น.

Facebook

Twitter

LINE

Copy Link



ที่มา	คอลัมน์ "เรียนไทยได้จีน"
ผู้เขียน	อ. ช่อชิ่ง เมธาธารณ์กุล ศูนย์ภาษาและวัฒนธรรมจีนสิรินธร มฟล.

เรียนไทยได้จีน : นิทานสุภาษิตจีน (321) 成语故事 (三二一)

นิทานสุภาษิตจีนที่ “เรียนไทยได้จีน” จะนำเสนอในฉบับนี้คือ **不战而胜/不戰而勝 bú zhàn ér shèng** (ปู้ จ้าน เอ้อร์ เฉิ่ง) โดย คำว่า **不 bú** (ปู้) แปลว่า ไม่ **战/戰 zhàn** (จ้าน) แปลว่า สงคราม ในที่นี้จะหมายถึงทำสงคราม ทำการรบ **而 ér** (เอ้อร์) แปลว่า แต่ แต่ว่า ใช้ในการแสดงถึงผลที่ผกผันกับคำข้างหน้า **胜/勝 shèng** (เฉิ่ง) แปลว่า ชนะ ชัยชนะ เมื่อรวมกันแล้วจะหมายถึง ไม่ต้องออกรบแต่ก็ได้รบชัยชนะ หรือชนะโดยไม่ต้องรบ เป็นกลยุทธ์หนึ่งในพิชัยสงครามของจีน มาดูตัวอย่างจากนิทานสุภาษิตจีนนี้กัน

ในการศึกสงครามนั้น แน่แน่นอนว่ากำลังทหารเป็นสิ่งจำเป็น หากทหารของฝ่ายหนึ่งเข้มแข็งกว่า มีจำนวนมากกว่า การทำศึกสงครามย่อมจะได้เปรียบฝ่ายที่อ่อนแอกว่า และการศึกสงครามไม่ว่ายุคใดๆ ก็ตาม ย่อมหลีกเลี่ยงความสูญเสียทั้งชีวิต และทรัพย์สินไม่ได้ นักกลยุทธ์ นักวางแผนต่างๆ จึงต้องคิดหาวิธีอันสลับซับซ้อนในทางการเมือง เพื่อหาทางเอาชนะฝ่ายตรงข้ามโดยทางการทูต เพื่อหลีกเลี่ยงความสูญเสียดังที่กล่าวมา

ประเทศจีนในยุคที่รัฐฉิน 秦国/秦国 Qín guó (ฉินกั๋ว) เข้มแข็ง รัฐต่างๆ ที่เหลือพยายามสร้างความสัมพันธ์กันไว้ ก่อเกิดเป็นพันธมิตรหกรัฐ เพื่อร่วมมือกันต่อต้านอำนาจของรัฐฉิน ส่วนรัฐฉินเองก็พยายามที่สร้างความแตกร้าวระหว่างรัฐต่างๆ ที่นี้ก็อยู่ที่ฝ่ายพันธมิตรว่าจะดำรงความเป็นพันธมิตรต่อกันได้นานเท่าไร เพราะในความเป็นจริงแล้ว พันธมิตรทั้งหกรัฐนี้ ก็มีเรื่องระหองระแหงต่อกันมาตลอด รัฐฉินก็รัฐจี้เป็นอย่างดี



ที่มาภาพ <https://baijiahao.baidu.com/s?id=1667361986588885447&wfr=spider&for=pc>

ครั้งหนึ่งรัฐฉินส่งทูตไปเจรจากับรัฐจ้าว 赵国/趙國 Zhào guó (จ้าว ก้าว) โดยรัฐฉินยื่นเงื่อนไขว่า หากรัฐจ้าวยอมร่วมมือกับรัฐฉินบุกโจมตีรัฐเว่ย 魏国/魏國 Wèi guó (เว่ย ก้าว) เมืองานสำเร็จแล้ว ดินแดนรัฐเว่ยบริเวณหัวเมืองเย่ 邺城/鄴城 Yè chéng (เย่เจิง) จะยกให้กับรัฐจ้าว เงื่อนไขอันดีนี้ รัฐจ้าวตอบตกลงทันที หลังจากนั้นทั้งสองรัฐก็เตรียมการกองทัพเพื่อจะร่วมกันบุกโจมตีรัฐเว่ย

เจ้าผู้ครองรัฐเว่ยเมื่อทราบข่าวก็ตกใจยิ่งนัก จึงเรียกประชุมเหล่าข้าราชการทันที ขุนนางคนหนึ่ง จึงพูดขึ้นว่า เรื่องนี้ไม่เห็นจะต้องตื่นตระหนกเลย พร้อมเสนอแผนว่า ความจริงเรารู้กันอยู่แล้วว่า รัฐฉินกับรัฐจ้าว นั้น ไม่ได้เป็นพันธมิตรกันแต่แรก กลับจะเป็นศัตรูคู่อาฆาตกันมาเนิ่นนานเสียอีก การที่รัฐจ้าวยอมร่วมมือกับรัฐฉิน ก็เพราะหวังอยากได้ดินแดนเมืองเย่ ที่เราทั้งสองรัฐต่างก่อศึกสงครามแย่งชิงกันมานานแสนนาน ดังนั้น ครั้งนี้เราก็ส่งคนไปเจรจากับรัฐจ้าวว่า เรายินดีจะมอบเมืองเย่ให้กับรัฐเย่ ขอเพียงรัฐจ้าวสละความสัมพันธ์กับรัฐฉิน แล้วรัฐเว่ย และรัฐจ้าว จะร่วมมือกันต่อต้านรัฐฉินต่อไป

เมื่อกล่าวจบ เจ้าผู้ครองรัฐเว่ยก็ยังสองจิตสองใจ เพราะไม่อยากเสียเมือง แต่ขุนนางคนเดิมก็พูดย้ำขึ้นอีกว่า หากไม่ยอมเสียดินแดนไปเล็กน้อย แล้วท่านจะเสียทั้งแผ่นดิน เมื่อจนต่อเหตุผล เจ้าผู้ครองรัฐเว่ยจึงตอบตกลง พร้อมแต่งตั้งทูตเดินทางไปยังรัฐจ้าวทันที ผลการเจรจาครั้งนี้สำเร็จลงด้วยดี รัฐจ้าวสละความสัมพันธ์กับรัฐฉิน พร้อมสั่งปิดพรมแดนทันที ทำให้ความสัมพันธ์กับรัฐ

จีนแย่งพื้นที่ รัฐฉินโกรธแค้นรัฐจ้าวยิ่งนัก จึงล้มเลิกแผนการบุกรัฐเว่ย เปลี่ยนเป้าหมายเป็นรัฐจ้าวแทน

ส่วนรัฐจ้าว เมื่อการเจรจากับตัวแทนรัฐเว่ยบรรลุผลแล้ว ก็ส่งข้าราชการเดินทางไปรับมอบอำนาจการปกครองเมืองเย่ทันที แต่อนิจจา ทหารที่ตัวแทนรัฐจ้าวไปถึงเมืองเย่ ก็ต้องพบกับขุนนางจอมวางแผนตั้งแต่ต้นรอดต้อนรับอยู่แล้ว ขุนนางคนนี้ปฏิเสธที่จะมอบเมืองให้ พร้อมทั้งบอกว่าสงสัยผู้แทนรัฐเว่ยคนก่อนเข้าใจอะไรผิด หรือพูดผิดเป็นแน่ ตอนนี่เจ้านายส่งเขามาดูแลเมือง ทั้งยังสั่งกำชับให้ดูแลเมืองไว้ให้ดี ดังนั้น หากรัฐจ้าวอยากได้เมืองนี้ ก็จงยกพลมาบุกเอาด้วยกำลัง

เมื่อเป็นเช่นนั้น ตัวแทนรัฐจ้าวจึงกลับไปรายงานผล เจ้าผู้ครองรัฐจ้าวโกรธแค้นมากที่ถูกรัฐเว่ยหลอก จึงกรีธาทัพมาหมายจะบดขยี้เมืองเย่ให้ราบคาบ ถึงตอนนี้ ก็มีตัวแทนรัฐเว่ยเดินทางไปเจรจากับรัฐฉินว่า เมื่อรัฐจ้าวบุกรัฐเว่ยนั้น รัฐฉินแค่เพียงยกทัพเล็กน้อยก็จะสามารถบุกยึดรัฐจ้าวได้ ด้วยเหตุนี้ กองทัพรัฐฉินจึงมาปรากฏขึ้นที่ชายแดนรัฐจ้าวอย่างรวดเร็ว

ถึงตอนนี้ รัฐจ้าวต้องทำศึกสองด้านพร้อมกัน ก็รู้แก่ใจดีว่าสู้ไม่ได้ และเมื่อใดที่ตรงดูแล้ว ระหว่างรัฐฉินกับรัฐเว่ยนั้น รัฐเว่ยยังมีสถานะเป็นพันธมิตรเก่า ความขัดแย้งเล็กน้อยยอมเจรจาสงบศึก ส่วนรัฐฉินนั้น เป็นศัตรูใหญ่ที่ไม่อาจเจรจาสงบศึกได้อีก สุดท้ายจึงต้องยอมส่งคนไปเจรจากับรัฐเว่ย ยอมกล่าวขอโทษ และยอมยกหัวเมืองทั้งห้าให้แก่รัฐเว่ยเป็นการตอบแทนสงบศึก

ดังนั้น จึงสามารถสรุปผลได้ว่า รัฐเว่ยไม่ต้องรบเลยก็สามารถชนะศึกสองด้านไปได้ในครั้งนี้ แถมยังได้ดินแดนมาเพิ่มอีกตั้งห้าหัวเมือง

ข้อคิดจากประโยคสุภาษิตนี้

成语比喻：不需要通过双方的交锋，便能取得胜利。

成語比喻：不需要通過雙方的交鋒，便能取得勝利。

Chéngyǔ bǐyù: Bù xūyào tōngguò shuāngfāng de jiāofēng, biàn néng qǔdé shènglì.

เฉิงยหฺวี ปี้ยวี่: บู้ ซวี่เหยา ทงกั้ว ฉวงฟาง เตอะ เจียวเฟิง, เปี่ยน เหนิง ฉวี่เต้อ ฉิ่งลี่.

สุภาษิตเปรียบว่า ชัยชนะที่ได้มาโดยไม่จำเป็นต้องใช้กำลังเข้าต่อสู้กันระหว่างทั้งสองฝ่าย

ประโยคตัวอย่างที่ใช้สำนวนสุภาษิตนี้ เช่น

这次比赛，由于对方弃权了，所以我们不战而胜。

這次比賽，由於對方棄權了，所以我們不戰而勝。

Zhè cì bǐsài,yóuyú duìfāng qìquán le,suǒyǐ wǒmen bú zhàn ér shèng.

เจ้อ ซื่อ ปี่ซ่าย, โหยวยหวี ต๋ยฟาง ซี้ฉวน เลอ, ส่วอี หวั่วเหมิน ปู้ จ้าน เอ้อร์ เฌ็ง.

การแข่งขันในครั้งนี เนื่องจากคู่แข่งสละสิทธิ์ ดังนั้นพวกเราจึงชนะโดยไม่ต้องแข่ง